

Alex Mustard

– OM KONSTEN ATT KUNNA SÄGA NEJ

Det går bra för marinbiologen Alex Mustard. Han är drygt 30 år gammal och anses redan vara en av världens främsta uv-fotografer. Förra året vann han BBC Wildlife Photographer of the Year och i våras kom han ut med sin första bok. Han saknar ständigt fler timmar på dykgnet och menar samtidigt att vi dykare fokuserar alldeles för mycket på säkerhet och teknik och vi glömmer bort att ha roligt.

Precis när du har börjat dyka överväldigas du av all färg och form. Allt är fantastiskt.

När du har lugnat ner dig en smula så börjar du ser detaljer. Allt mindre delar fångar ditt intresse och det försöker jag fånga i mina bilder, säger Alex.

Som fotograf vill Alex ge ytterligare en dimension åt bilden. Den ska inte bara vara vacker och full av färg, utan också berätta en historia. I den nyutkomna boken "The Art Of Diving", som Alex gjort tillsammans med Nick Hanna, finns bilder som beskriver fiskar i sina mest intima stunder.

– Jag tror att de flesta dykare har sett liknande saker på revet men inte förstått vad som sker framför deras ögon. Om jag förklarar för dem så får bilden och upplevelsen en helt annan dimension. Förståelse kan skapa mervärde, säger Alex.

Föredrar varma vatten

Alex Mustard är idag 31 år, har dykt sedan 1986 och bor i South Hampton. Han har två barn och en flickvän.

– När jag är hemma så är jag mest med mina barn. Jag dyker nästan aldrig på hemmaplan för dykningen är numera driven av mitt fotograferande. Det blir därför nästan uteslutande tropisk dykning. För mig så blir koncentrationen bättre om jag åker iväg och tar bilder. Dyktiden blir för kort i förhållande till ansträngningen att ta sig

iväg och dyka här hemma. En dykdag ger kanske en eller två effektiva dyktimmar. Åker jag iväg så gör jag en koncentrerad vecka och får massor av tid i vattnet.

Sitt mest minnesvärda dyk hade han 2003 på Caymanöarna då han bevittnade korallrevens svärmning (spawning).

– Problemet var bara att ingen tidigare hade kunnat räkna ut när och var det skulle ske. Två olika team hade tidigare under året varit där och trott att de träffat rätt i tid men misslyckats. Jag hade gjort lite nya beräkningar utifrån mina kunskaper om strömmar och temperaturer och hur virvlar med varmt vatten rör sig i vattenmassorna, berättar Alex.

Med sina nya beräkningar i bagaget så begav han sig tillsammans med Steve Broadbelt, från dykcentret Ocean Frontier, ut för att se om det stämde.

– Vi belönades med en fantastisk föreställning, hela revet exploderade i en skummande fortplantningsorgie. Efter det har vi kunnat upprepa försöket vid tio olika tillfällen och då gett andra möjligheten att se svärmningen. Varje sådant dyk är speciellt eftersom vi människor måste anpassa oss efter naturens schema.

– Det som är spännande med denna forskning är att jag får en möjlighet att studera biologiska system som ligger så långt bort från de mänskliga att de lika gärna kunde vara utomjordiska. Det är som att studera en annan planet.

Helhjärtad satsning

Alex Mustard satsar nu helt och hållet på att försöka klara sig på de inkomster som han tjänar som undervattensfotograf. Han publiceras i allt fler tidningar världen över. Just nu arbetar han och Nick Hanna mycket med att marknadsföra den nya boken. I oktober 2005 vann Alex kategorin bästa djurporträtt i "BBC Wildlife Photographer of the Year" med en bild av en havsborre. Det som driver Alex när det gäller dykningen är fotograferingen.

– Om jag inte fotograferade så skulle jag nog inte dyka lika ofta. Numera har mitt dykintresse glidit över i mitt fotointresse. Det är där jag får mina kickar. Nu förtiden går jag aldrig i vattnet utan kameran och jag arbetar ständigt med nya sätt att fånga bilden. Det jag saknar under ytan är tid. Därför så tenderar jag att välja grundare dykning där ljuset är tillräckligt och dyktiderna blir långa.

Alex hoppar ofta över dyk om han inte tror att dyket kommer ge bra bilder. Det gäller även om det är väldigt spännande dyk.

– Om kameran slutade fungera så skulle jag alldeles säkert inte dyka mer på den resan. Så mycket har min attityd till dykningen förändrats. Det är bilden som fångar mitt intresse.

Alex Mustard testat gärna gränserna för vad den digitala tekniken kan ge uv-fotografer. Där han stöter på problem vill han gärna finna en lösning. Därför har Alex varit med och tagit

FILM

Vill du veta mer om Alex filter så kan gå till hemsidan på www.magic-filters.com

Sandiat prat dolent loborting exerostrud do odiamet verosto dunt lum doloreros acil endre velessi. Tin hendiatisit at, velis doluptatuer alisi.

fram ett orange filter som fästs på objektivet. Med hjälp av det filtreras en stor del av blåsticket bort i bilder som tas i tropiska vatten utan blix. Filtret, som fungerar på digitalkameras ner till ca 15 meter, gör att man lättare kan ställa en vitbalans med naturliga färger

– Ännu har vi dock inte tagit fram något för de förhållanden som råder i Sverige. Filtret gör bara sitt jobb i tropiska vatten säger Alex. Jag är väldigt stolt över att idén har fått en så stor genomslagskraft. I nuläget har filtret sålts i över 50 länder och använts med framgång i många sammanhang. Filtret har till och med bidragit till att Rand McMeins vann pris i tävlingen "David Doubilet Award for Excellence In Underwater Photography 2006". Jag tror att jag är mer stolt över hans pris än något av mina egna.

Code of conduct

Som marinbiolog vill han gärna peka på några faktorer som han tycker att dykare glömmet bort när det gäller naturvård.

– Som dykare börjar vi bli allt mer medvetna om hur vi betar oss när vi är under ytan. Däremot glömmet vi hur vi betar oss över ytan och hur det påverkar vad vi kommer att ha möjlighet att se under ytan.

Alex Mustard har också hjälpt till att ta fram en "Code of conduct" för undervattensfotografer. Utifrån hur marina organismer påverkas av fotografer, deras intresse och blixlar har man

försökt finna ett sätt att med respekt och minsta negativa påverkan närma sig djuren.

– Det är viktigt att man inte skadar det marina livet. För mig är det något jag tar på väldigt stort allvar men jag vet att det finns många fotografer som inte bryr sig. Det har lett till att undervattensfotografer har ett ganska dåligt rykte hos andra dykare. Jag vet av erfarenhet att man inte måste skada eller påverka livet under ytan för att ta en bra bild. Det finns inga ursäkter för att skada revet. Det har jag många internationella priser som visar, säger Alex.

Besluten om hur bilderna ska tas, fattar Alex oftast ovanför ytan.

– Det har med tekniken att göra och att jag inte kan byta lins under vattnet. Jag tänker ut bilderna i förväg. Det gör att jag ofta är mycket snabbare och kan gå vidare till nästa objekt på min lista.

Vad Alex försöker kommunicera med sina bilder beror helt och hållet på vilket projekt han håller på med.

– För boken, *The Art Of Diving* så har jag försökt få undervattenvärlden att se ljus och trevlig ut. Jag vill att färgerna skall lysa och att bilderna skall var inbjudande. Jag vill påminna dykare om underbara stunder under ytan och samtidigt få ickedykare att vilja prova på. Samtidigt ville jag ta bilder av dykare som inte poserar traditionellt utan istället har kul under vattnet. För det är ju det vi vill, ha kul. När det

gäller fiskar så ville jag bryta mot traditionella bilder och istället lyfta fram deras personligheter så enkelt och rätt på som möjligt. Jag hoppas att våra läsare skall uppskatta boken. För min egen del så har mitt fotograferande tagit en ny väg och min stil har förändrats.

Konsten att säga nej

För Alex Mustard är dykningen allomfattande. Det finns allt från teknisk dykning till koralldykning. Alex menar att dykningen kommer att fortsätta att få fler undergrupper som sysslar med dykning på olika sätt.

– Men de olika inriktningarna måste kunna kommunicera med varandra och ta lärdom av varandra. Min farhåga är att dykningen tenderar att skapa grupper som inte vill prata med varandra och inte lära från varandra. Vi måste motverka detta och få grupper och organisationer att samverka. Då kommer dykningen som sport att stå stark även i framtiden, säger Alex.

Vår intervju avslutas med några mycket tankvärda ord från Alex.

– Jag älskar att vara under vattnet, men jag tror att det svåraste som finns att lära sig är att säga nej till ett dyk. Något som jag fortfarande arbetar på att lära mig. Det är alltid bättre att vara på båten och önska att man var under vattnet än att vara under vattnet och önska att man var på båten.